

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
МОЛОЧКО Анастасії Сергіївни
«Розвиток жіночого боксу за сучасних умов міжнародного спортивного
руху» на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до пп. 25–26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами), на кафедрі історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України 12 вересня 2024 року МОЛОЧКО Анастасією Сергіївною було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Розвиток жіночого боксу за сучасних умов міжнародного спортивного руху» та її обговорення (науковий керівник – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Лідія РАДЧЕНКО).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри історії та теорії олімпійського спорту було прийнято рішення надати здобувачу МОЛОЧКО Анастасії Сергіївні позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність. Сучасний спорт відзначається активним залученням жінок до видів, що традиційно вважалися чоловічими, розширенням системи змагань і майже повним ототожненням чоловічих та жіночих програм на Олімпійських іграх. МОК прагне досягти гендерної рівноваги, що підвищує конкуренцію серед чоловіків та відкриває нові можливості для жінок. Розвиток жіночого спорту стає важливим фактором для успіху країн на міжнародній арені.

Одним із найпопулярніших видів єдиноборств є бокс. Він привертає значну увагу публіки та ЗМІ, а також активно розвивається серед жінок. До 2012 року жінки не брали участі в олімпійських змаганнях з боксу, але після включення цього виду вони змагалися у трьох вагових категоріях. У 2018 році додали ще дві категорії, скоротивши кількість чоловічих. Правила для жінок і чоловіків однакові, що підкреслює рівність у спорті. Окремо розвивається професійний жіночий бокс, а для школярів навіть створено спеціальну вікову групу.

Наукові дослідження зосереджені на аналізі виступів, системах підготовки, спортивному відборі та питаннях розвитку жіночого боксу. Водночас актуальною залишається потреба в його популяризації, пошуку

талановитих дівчат та інтеграції у міжнародні програми. Важливо враховувати соціальні, правові та культурні аспекти, щоб визначити перспективи розвитку жіночого боксу в Україні та світі.

Представлена до розгляду дисертаційна робота МОЛОЧКО Анастасії Сергіївни спрямована на теоретичне та практичне вирішення проблеми розвитку та популяризації жіночого боксу.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконується згідно Плану НДР НУФВСУ на 2016-2020 рр. в рамках теми 2.27 «Вдосконалення системи спортивної підготовки і змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів в сучасних умовах інтенсифікації змагальної діяльності» та Плану НДР НУФВСУ на 2021–2025 рр. за темою 1.2. «Історіографія олімпійських видів спорту як джерело вивчення олімпійської спадщини» (№ держреєстрації 0121U108333). Внесок дисертантки, як співвиконавиці тем, полягав у визначенні ключових факторів впливу та їх пріоритетної значущості на розвиток жіночого боксу в світі і в Україні, встановленні тенденцій розвитку боксу та співвідношення сил на міжнародних спортивних змаганнях, дослідженні особливостей становлення вищої спортивної майстерності спортсменок на завершальних стадіях процесу багаторічного вдосконалення та розробці концептуальної моделі розвитку боксу за сучасних умов міжнародного спортивного руху.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в тому, що:

- вперше показано історію розвитку жіночого боксу з урахуванням сукупності процесів та явищ, які відбуваються у суспільстві, взагалі, та спорті, зокрема:
- вперше обґрунтовані та представлені історичні етапи розвитку жіночого боксу в світі та його інтеграція у міжнародну систему фізкультурно-спортивного руху;
- вперше представлено у вигляді цілісної системи сукупність проблем розвитку жіночого боксу;
- вперше систематизовані та представлені ключові фактори, що визначають розвиток жіночого спорту в сучасних умовах міжнародного спортивного руху;
- вперше представлена система міжнародних жіночих змагань з боксу та ієрархічна структура організації та управління аматорським та професійним боксом;
- визначені особливості змагальної діяльності жінок-боксерок на сучасному етапі розвитку боксу та представлені основні етапи становлення спортивної майстерності протягом багаторічної кар'єри в професійному боксі;
- вперше представлена концептуальна модель розвитку жіночого боксу та визначені стратегічні напрями побудови багаторічного процесу спортивної підготовки спортсменів;
- доповнено дані щодо тенденцій виступів національних збірних з різних країн світу на чемпіонатах світу з жіночого боксу та представлена багаторічна кумулятивна динаміка результатів виступів спортсменок в різних вікових категоріях (національні збірні, молодь, юніори, юнаки);

- доповнено дані щодо проблеми ранньої орієнтації спортсменок на успішні виступи у молодіжних змаганнях та форсування процесу підготовки в першій стадії багаторічного вдосконалення;

- доповнено данні щодо особливостей змагальної діяльності жінок-боксерів різних вагових категорій та здійснений їх порівняльний аналіз із даними чоловіків;

- доповнено знання про соціально-історичні умови розвитку жіночого спорту в світі.

Практичне значення. Практичне значення результатів дослідження полягає у тому, що вони створюють науково обґрунтовану основу для удосконалення системи підготовки жінок-боксерок, організації та управління розвитком жіночим боксом в Україні, що дає можливість ефективно використовувати отримані знання у розвитку національних програм, підготовці спортсменок різних вікових категорій і формуванні стратегічних напрямів розвитку жіночого спорту.

Матеріали дисертаційного дослідження дозволили вдосконалити процес підготовки юнацької національної збірної команди України з боксу (дівчата); процес підготовки спортсменок які займаються боксом у громадській організації «Динамо-Бокс»; викладання навчальної дисципліни: «Загальна теорія підготовки спортсменів» у Національному університеті фізичного виховання і спорту.

Теоретичне значення. Робота поглиблює наукові уявлення про розвиток жіночого боксу як складової міжнародного спортивного руху. Вперше систематизовано історичні етапи його становлення та інтеграцію в олімпійську систему, визначено ключові фактори впливу на підготовку та змагальну діяльність жінок-боксерів.

Уточнено закономірності багаторічної підготовки спортсменок, особливості їхньої спортивної майстерності й специфіку організації жіночого боксу на різних рівнях. Розроблена концептуальна модель розвитку виду спорту доповнює теорію та методику спортивної підготовки з урахуванням гендерних особливостей і створює основу для подальших досліджень.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені в дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження.

Отримані результати дослідження базуються на інформативних методах та фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечений значним обсягом дослідження, тривалістю дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у

роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

Наукові результати дисертації висвітлені в 6 наукових публікаціях: 5 статтях у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України та 1 публікації апробаційного характеру.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи було оприлюднено на Міжнародних конференціях «Молодь та олімпійський рух» (Київ, Україна, 2022 р.); Міжнародній конференції «Спорт, олімпізм, здоров'я» (Кишинів, Республіка Молдова, 2022 р.), XX науково-методичній конференції «Фізичне виховання в контексті сучасної освіти» (Київ, Україна, 2025 р.); на I Відкритій конференції молодих вчених ННОІ, присвяченій Олімпійському дню «Олімпійський спорт і освіта» (Київ, Україна, 2025 р.).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано у співпраці з науковим керівником. Автор самостійно здійснено аналіз науково-методичної літератури, матеріалів мережі Інтернет та узагальнено передовий досвід розвитку жіночого боксу у світі та в Україні.

Здобувачем самостійно обґрунтовано підходи до розвитку жіночого боксу за сучасних умов міжнародного спортивного руху, систематизовано ключові фактори впливу на підготовку та змагальну діяльність спортсменок. Автор розробив концептуальну модель розвитку жіночого боксу, визначив її стратегічні завдання та принципи реалізації, здійснив характеристику ієрархічної системи управління розвитком боксу на міжнародному та національному рівнях.

Самостійно проведено аналіз тенденцій становлення вищої спортивної майстерності жінок-боксерів, запропоновано варіанти побудови багаторічної спортивної кар'єри на аматорському та професійному рівні. Оформлення усіх розділів дослідження, аналіз отриманих результатів, формулювання висновків та їх відповідність поставленим завданням виконані автором самостійно.

Дисертантом підготовлено матеріали для наукових публікацій та забезпечено апробацію результатів дослідження на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова – логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота МОЛОЧКО Анастасії Сергіївни «Розвиток жіночого боксу за сучасних умов міжнародного спортивного руху» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію МОЛОЧКО Анастасії Сергіївни на тему: «Розвиток жіночого боксу за сучасних умов міжнародного спортивного руху» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання щодо нове розв'язання актуального наукового завдання щодо обґрунтування теоретичних засад розвитку жіночого боксу в умовах міжнародного спортивного руху, систематизації ключових факторів впливу на становлення і змагальну діяльність спортсменок, розробки концептуальної моделі розвитку жіночого боксу в Україні з урахуванням світових тенденцій та особливостей функціонування спорту в державі, визначення варіантів побудови багаторічної кар'єри спортсменок на аматорському і професійному рівнях, а також характеристики ієрархічної системи управління розвитком боксу на міжнародному та національному рівнях; висновки відповідають завданням дослідження. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами), що висувуються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу МОЛОЧКО Анастасії Сергіївні ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує вченій раді НУФВСУ утворити разову спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації МОЛОЧКО Анастасії Сергіївни з метою присудження їй ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Ольга БОРИСОВА, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Марія ПРИЙМАК, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, професор кафедри історії та теорії олімпійського спорту

Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Юрій РАДЧЕНКО, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри спортивних єдиноборств та силових видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Ольга ЗАДОРЖНА, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри олімпійського та професійного спорту Херсонського державного університету;

опонент: Ніна ДОЛБИШЕВА, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор, декан факультету фізичної культури і спорту Навчально-наукового інституту «Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту» Українського державного університету науки і технологій.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

К.фіз.вих., доцент

К.фіз.вих., доцент

Голова засідання,

д.фіз.вих., професор

Ольга БОРИСОВА

Марія ПРИЙМАК

Юрій РАДЧЕНКО

Олена КОЗЛОВА

Підписи Борисової О., Приймак М., Радченка Ю., Козлової О. засвідчую

